

Tal av utrikesminister Ann Linde vid Folk och Försvars rikskonferens

Publicerad 11 januari 2021

11 januari 2021.

Det talade ordet gäller.

Tack, Eva.

Ers Majestät,

Ers Kungliga Högheter,

Kära åhörare,

Det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde och i Europa har försämrats över tid. Den globala demokratitrenden har under de senaste åren gått i negativ riktning. Ovanpå detta är vi mitt uppe i en pandemi med närmare ett par miljoner avlidna med mänskligt och ekonomiskt lidande för många fler. Pandemin har varit en katalysator för geostrategiska förskjutningar. Och frågan är om inte klimatförändringarna är det största hotet av alla - för alla.

***

Vi såg alla det angrepp på demokratin som ägde rum i Washington i onsdags. Ett stort ansvar vilar på president Trump och de politiker

som odlat stämningarna som lett till detta. En slutsats blir att inget land, ingen av oss, kan ta demokratin för given. Den måste ständigt försvaras.

USA har tack och lov demokratiska institutioner som stått pall. Den demokratiska processen kommer att fullföljas. Joe Biden kommer att sväras in nästa vecka. Vi ser fram emot detta.

***

Ett väpnat angrepp mot Sverige kan inte uteslutas. Det kan inte heller uteslutas att militära maktmedel eller hot kan komma att användas. Sverige skulle oundvikligen påverkas om en säkerhetspolitisk kris eller väpnad konflikt uppstod i vårt närområde.

Sveriges säkerhetspolitiska läge påverkas också av en bredare hotbild med hybrida hot, cyberattacker och gränsöverskridande terrorism. Vår förmåga att hantera antagonistiska hot behöver förbättras. Sårbarheter behöver åtgärdas och verksamheter av betydelse för Sveriges säkerhet behöver stärka sitt säkerhetsskydd.

***

Sverige är sedan den 1 januari ordförande i OSSE, en organisation av central betydelse för Sverige, för vårt närområde och för Europa som helhet.

OSSE är del av lösningen, och Sverige spelar här en viktig roll.

Vi är ordförande efter ett antal år då den europeiska säkerhetsordningen utmanats i grunden, liksom de normer, samarbeten och institutioner som utgör dess fundament.

OSSE har verktyg för att utkräva ansvar och verka för konfliktlösning. Som världens största regionala säkerhetsorganisation med 57 deltagande stater och ett antal partnerländer har OSSE en unik möjlighet att skapa säkerhet i vår region. Frågorna som vi samarbetar kring omfattar ett brett spektrum av säkerhetsrelaterade problem med både hårda och mjuka frågor.

Till ordförandeskapet tar vi också med oss våra svenska utrikes- och säkerhetspolitiska prioriteringar. Den feministiska utrikespolitiken och regeringens demokratisering kommer att genomsyra det som vi planerar att genomföra. Den attack vi ser mot jämställdhetsarbetet och flera decenniers framgångar kommer vi göra allt för att bekämpa.

Vår prioritering som ordförande är att försvara den europeiska säkerhetsordningen och slå vakt om OSSE:s breda säkerhetsbegrepp. Vi ska göra allt som är möjligt för att på bästa sätt hantera både heta och frusna konflikter i regionen, trots de svåra förutsättningarna och kravet på konsensus för att fatta beslut.

Vi ser konflikter och kriser i vårt närområde. Vi ser konsekvenserna som uppstår när stater bryter mot sina åtaganden. Det har varit förfärande tydligt med krisen i Belarus. De uppblossade stridigheterna runt Nagorno-Karabakh under hösten är ytterligare en påminnelse. Och det gäller inte minst i Ukraina och Georgien.

***

Sverige bygger säkerhet tillsammans med andra. Den solidariska säkerhetspolitiken utgör grunden för vår säkerhets- och försvarspolitik. EU är Sveriges viktigaste utrikes- och säkerhetspolitiska plattform.

Det är ett svenskt intresse att värna och stärka solidariteten och integrationen inom EU, och upprätthålla ett fredligt närområde, förankrat i europeiska och transatlantiska strukturer. Regeringen har också för avsikt att föra en diskussion med Storbritannien om den värdefulla säkerhetspolitiska relationen.

En stark transatlantisk länk är avgörande för Europas och Sveriges säkerhet. Det är av största vikt att Sverige fördjupar den bilaterala relationen med USA. Vårt säkerhetspolitiska samarbete med USA, som präglas av kontinuitet, kommer att bestå.

Valresultatet i USA kommer att ha stor påverkan på Sveriges och EU:s samarbete med USA. Vi välkomnar budskap om ett förnyat amerikanskt engagemang för multilateralt samarbete och hoppas att detta också kommer att märkas i bland annat FN, OSSE och NATO.

***

FN är en hörnsten i vår utrikes- och säkerhetspolitik. Sverige var medordförande när deklARATIONEN för FN:s 75-årsjubileum togs fram. Statsministern leder en grupp som kommer att stödja FN:s generalsekreterare i att genomföra denna viktiga dagordning, inte minst i svaret mot pandemin. Att bidra till en rättvis global distribution av vaccin är ett konkret exempel.

Nato är en central aktör för europeisk säkerhet och integration, liksom för internationell krishantering. Sverige kommer att fortsätta utveckla samarbetet med Nato inom ramen för partnerskapet och jag hade en bra dialog med Natos utrikesministrar i december om gemensamma utmaningar. Det är en relation som jag värdesätter.

Vi stärker också vårt militära engagemang i Mali, genom att Sverige går in i Operation Takuba. Vi ger sedan tidigare ett stort bidrag till FN:s mission i landet.

Vårt engagemang i Sahel är ett exempel på en helhet, där vårt militära engagemang kombineras med ett utrikes- och utvecklingspolitiskt aktörskap.

***

Låt mig avsluta med några konstateranden som inte är nya, men förblir centrala:

Den militära alliansfriheten tjänar Sverige väl och bidrar till stabilitet och säkerhet i norra Europa. Den förutsätter en aktiv, bred och ansvarsfull utrikes- och säkerhetspolitik i kombination med fördjupade försvarssamarbeten, särskilt med Finland, och en trovärdig nationell försvarsförmåga.

Vi står inför betydande utmaningar och det gäller för oss att tänka brett. Vi ökar försvarssatsningarna, men vi behöver samtidigt diskutera den internationella hotbilden. Hur påverkar avancerad teknologi vår säkerhet och andras krigföring? Hur vårdar vi våra nordiska relationer och främjar multilateralism? Medlen för att främja vår säkerhet måste anpassas i takt med verkligheten och hotbilden. Målet för vår säkerhet, så som det formulerats i vår nationella säkerhetsstrategi, och den svenska säkerhetspolitiken, ligger fast.

Sveriges säkerhetspolitiska linje ska vara långsiktig, förutsägbar och präglas av kontinuitet. Sverige har därför hittills fattat säkerhetspolitiska beslut i brett samförstånd. Det har varit en styrka för vårt land och en tillgång i förhållande till vår omvärld. Att tvärtom, som skedde för en månad sedan i riksdagen, utan samråd

och beredning, söka ändra denna linje riskerar att skapa spekulationer om ytterligare förändringar. Det ligger inte i Sveriges intresse.

Vi ser redan bevis på denna osäkerhet, exempelvis genom spekulationer i internationella medier om att Sverige nu ändrat säkerhetspolitisk linje och närmare sig Nato. I denna osäkra miljö ska man veta var Sverige står.

Mitt och regeringens budskap är tydligt: I en osäker tid ligger den svenska säkerhetspolitiska linjen trygg och fast.

Tack!